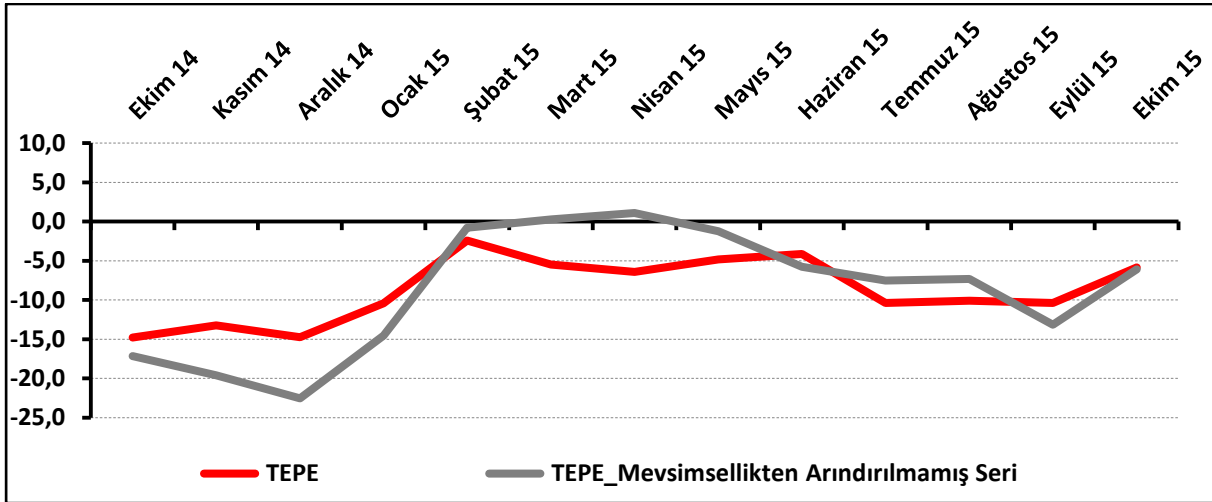

PERAKENDECİNİN GELECEK DÖNEM SATIŞ BEKLENTİLERİ YENİDEN ARTIYOR:

TEPE, ekim ayında bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre arttı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış, satış fiyatı ve istihdam beklentisi hem Ekim 2014'e hem de Eylül 2015'e göre arttı. Türkiye, geçen yıla göre AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen aya ve geçen yıla göre arttı:

Ekim ayında -5,8 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 4,6 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 9 puan arttı. TEPE değerinin artmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerdeki ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisindeki artış ve stoklardaki azalış etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Ekim 2014 – Ekim 2015)**Tablo-1.** TEPE

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-2,1	-4,7	-3,8	1,9	-3,0	-0,4	-0,2	-1,3	-1,5	0,0	1,8	1,8
2014	-5,0	10,2	-5,1	-5,3	-9,7	-14,0	-8,3	-1,4	-10,2	-14,8	-13,2	-14,8
2015	-10,4	-2,4	-5,5	-6,4	-4,8	-4,1	-10,4	-10,1	-10,4	-5,8		

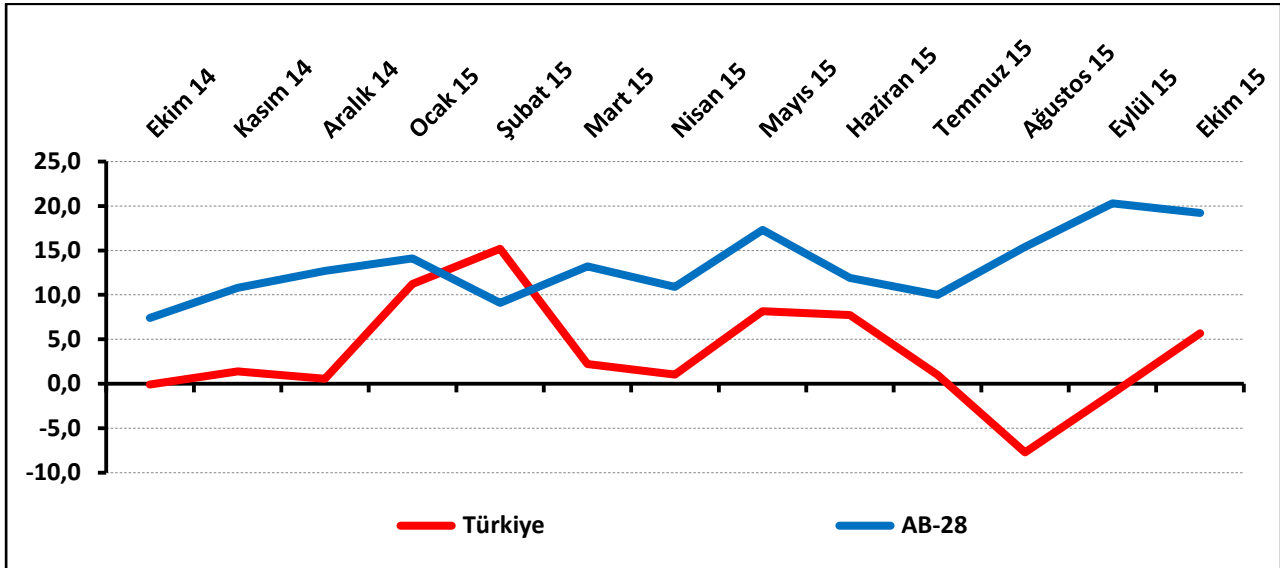
Perakendecilerin satış beklentileri artışını sürdürdü:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ekim 2015'te 5,7 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 6,8 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 5,8 puan arttı.

Ekim 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 27,3'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 38 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 34,6 olarak belirlendi.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Türkiye'de bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre artış olurken, AB-28'de bir önceki aya göre azalış, geçen yılın aynı dönemine göre artış oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Ekim 2014 – Ekim 2015)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı)

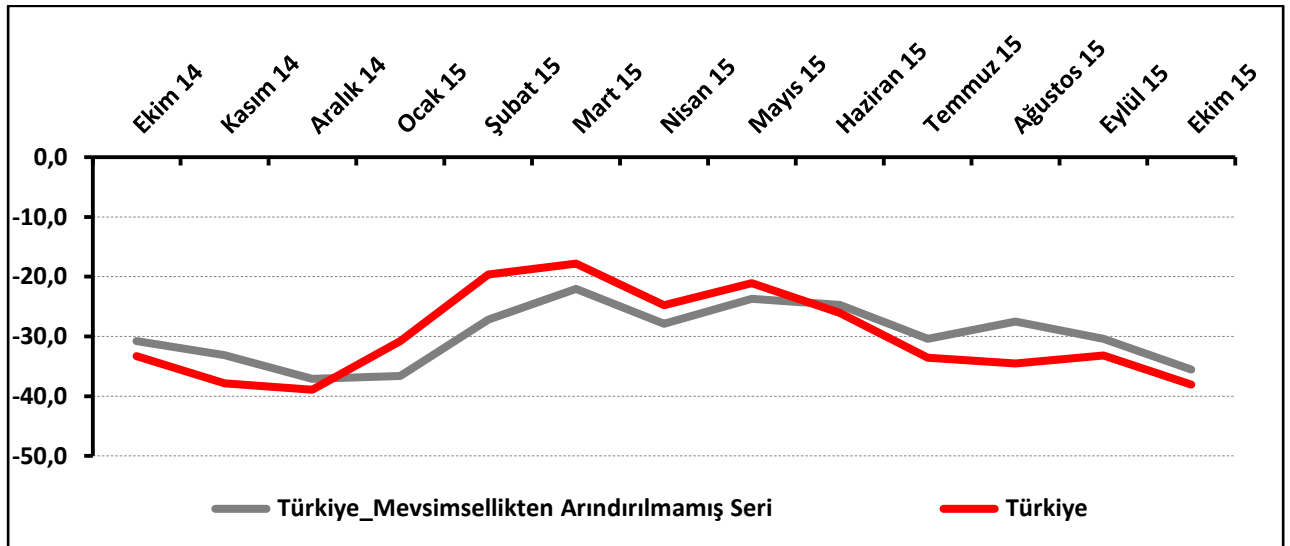
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	9,7	7,6	14,1	19,0	15,0	19,7	25,1	20,2	13,2	14,6	20,4	19,7
2014	16,0	11,7	22,0	19,0	13,9	5,8	14,4	20,3	4,4	-0,1	1,4	0,6
2015	11,2	15,2	2,2	1,0	8,2	7,7	1,0	-7,7	-1,1	5,7		

İşlerdeki toparlanma algısı azaldı:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu Ekim 2014'e göre 4,9 puan, Eylül 2015'e göre 5 puan azaldı. Böylelikle geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunun denge değeri Ekim 2015'te -38,2 puan oldu.

Ekim 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 21,1'i geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 56,6 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 22,3 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Ekim 2014 – Ekim 2015)

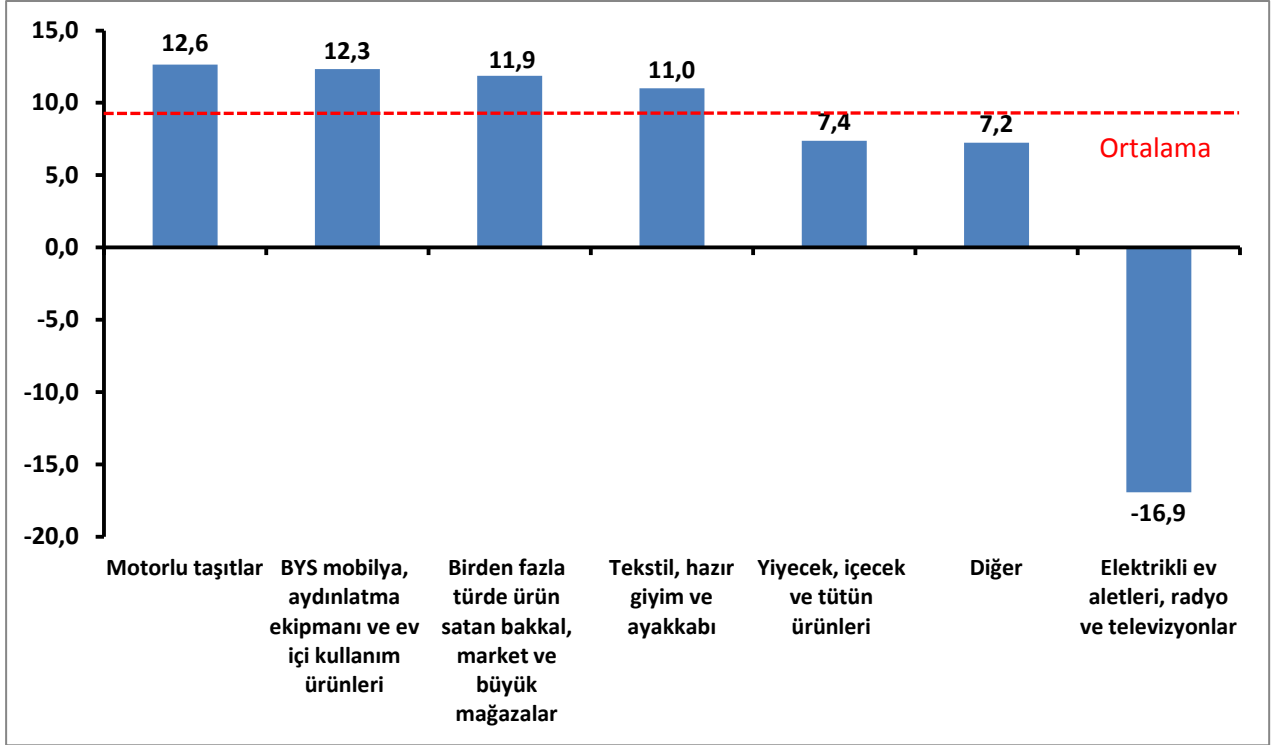
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-20,4	-18,8	-19,1	-23,5	-23,4	-22,0	-31,3	-28,5	-22,9	-23,5	-14,2	-17,4
2014	-35,6	-41,6	-49,0	-39,1	-49,2	-67,5	-41,5	-31,5	-50,0	-33,3	-37,8	-38,9
2015	-30,8	-19,6	-17,8	-24,8	-21,1	-26,1	-33,5	-34,5	-33,2	-38,2		

Perakende güveni en fazla “motorlu taşıtlar” sektöründe arttı:

Perakende güvenine alt sektörler itibariyle bakıldığında Ekim 2015’te, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış “motorlu taşıtlar” sektöründe gerçekleşti. Bu sektörü “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörleri takip etti. Bu dört sektördeki artış ortalama artışın üzerinde gerçekleşti. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “Diğer” sektörlerindeki artış ise ortalama artışın gerisinde kaldı. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe ise perakende güveni geçen yılın aynı dönemine göre azaldı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ekim 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin gelecek dönem beklentileri arttı:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ekim 2015'te, hem Ekim 2014'e göre hem de Eylül 2015'e göre "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "önümüzdeki 3 ayda satış, satış fiyatı ve istihdam beklentisi" artarken, "işlerin geçen yıla göre durumu" ve gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" azaldı. Buna karşın "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş beklentisinde" Ekim 2014'e göre artış yaşanırken, Eylül 2015'e göre azalma yaşandı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 10/2014	Endeks 09/2015	Endeks 10/2015	Bir önceki aya göre değişim 10/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 10/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-55,2	-47,6	-45,2	2,3	10,0
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	11,0	17,5	22,0	4,5	11,1
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-11,5	-9,1	-9,5	-0,5	1,9
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-0,1	-1,1	5,7	6,8	5,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-1,2	1,5	6,6	5,1	7,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	17,8	17,0	23,7	6,7	5,9
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-33,3	-33,2	-38,1	-5,0	-4,9
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	9,8	6,1	6,0	-0,1	-3,8

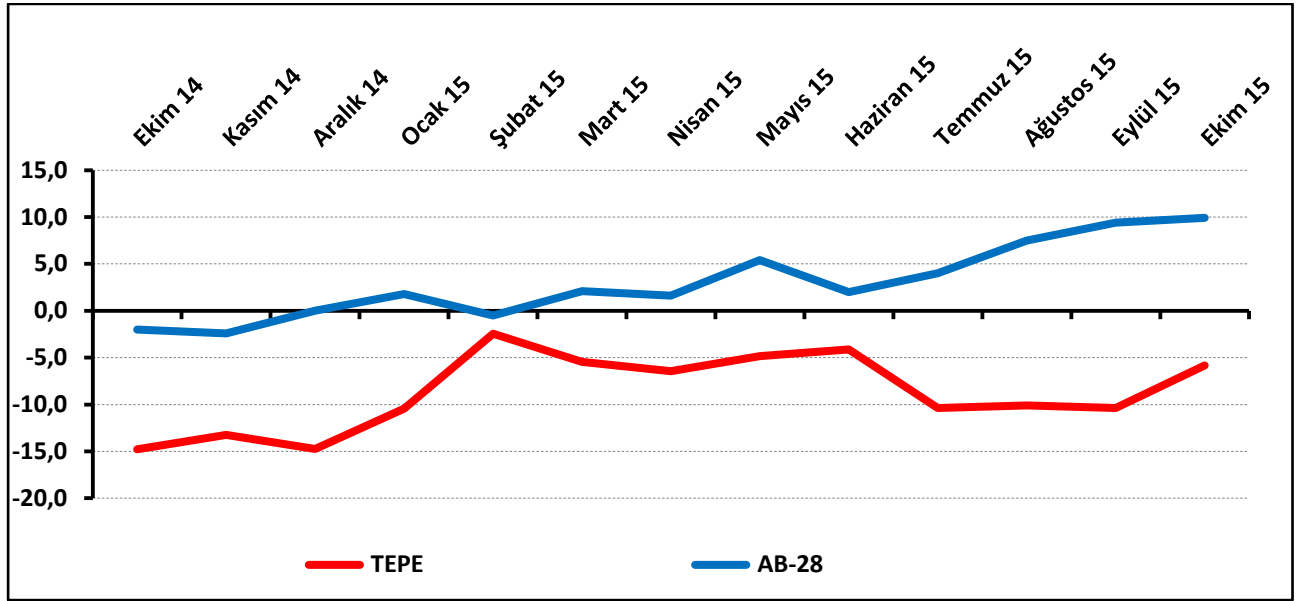
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni 4 aydır artıyor:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Ekim 2015’te 9,9 puan değerini aldı. AB-28’de bir önceki aya göre 0,5 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 11,9 puan artış oldu. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28’den ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ekim 2014 – Ekim 2015)

Tablo-5. AB-28

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-9,5	-10,5	-13,1	-14,1	-12,4	-9,6	-6,1	-2,0	0,3	-0,2	-5,3	-0,7
2014	2,5	4,0	1,2	2,9	4,3	3,4	2,8	1,5	-1,4	-2,0	-2,4	0,0
2015	1,8	-0,5	2,1	1,6	5,4	2,0	4,0	7,5	9,4	9,9		

Perakende güveninde Türkiye, AB'nin gerisinde kaldı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta, ekim ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke oldu. Malta'yı; İtalya, Hırvatistan, İngiltere ve Fransa takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Yunanistan, Letonya, Estonya ve Slovenya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış İtalya'da yaşandı. Perakende Güven Endeksi'nde, Ekim 2014'e göre değişim Euro Bölgesi'nde 12 puan, AB-28'de 11,9 puan oldu. Eylül 2015'e göre değişim incelendiğinde ise AB-28'in Euro Bölgesi'nden daha kötü bir performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ekim 2014 ve Eylül 2015'e göre)

Ülkeler	Ekim 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Eylül 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	26,9	2,3
İtalya	20,7	6,4
Hırvatistan	17,9	1,6
İngiltere	16,6	-6,1
Fransa	16,1	1,1
Almanya	12,2	0,0
Euro Bölgesi-19	12,0	2,3
AB-28	11,9	0,5
Finlandiya	10,8	7,3
Türkiye	9,0	4,6
İspanya	8,7	3,7
Belçika	8,2	4,6
Bulgaristan	6,9	-1,3
Romanya	5,6	-0,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	4,7	-1,9
İsveç	3,6	1,0
Çek Cumhuriyet	3,0	0,8
Hollanda	2,9	1,8
Macaristan	2,3	3,9
Avusturya	1,8	3,3
Slovakya	1,6	-2,6
Litvanya	1,2	0,8
Polonya	0,7	1,1
Danimarka	0,3	2,5
Portekiz	0,3	0,5
Slovenya	-2,5	-8,2
Estonya	-4,9	0,8
Letonya	-5,9	-0,8
Yunanistan	-20,3	4,7

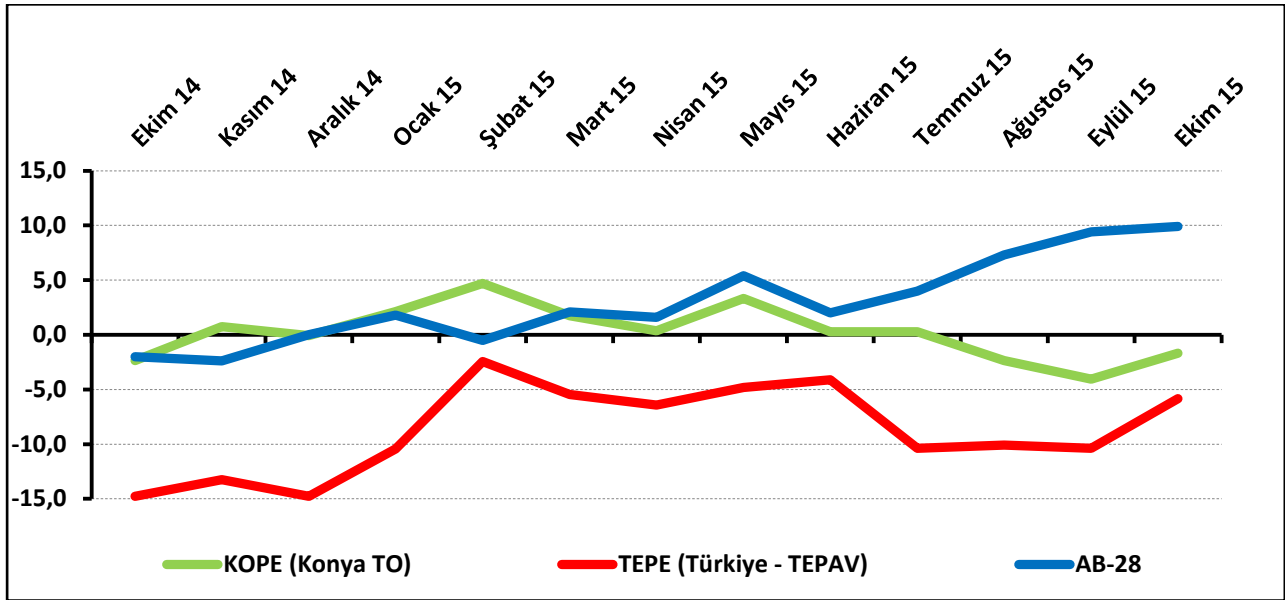
**Sıralama Ekim 2014 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da da perakende güveni arttı:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Ekim ayında TEPE, -5,8 puan değerini alırken KOPE -1,7 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 0,7; TEPE 9 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre de 2,4 puan arttı. Konya perakendesi, ekim ayında AB-28'in gerisinde kalırken, Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ekim 2014 – Ekim 2015)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-0,8	1,5	4,0	2,3	-0,2	-1,9	-1,9	0,9	5,1	4,8	1,9	4,1
2014	-1,4	-5,4	-7,4	-6,6	-4,4	1,5	5,0	0,4	-0,2	-2,4	0,8	-0,1
2015	2,1	4,7	1,7	0,4	3,3	0,3	0,3	-2,3	-4,1	-1,7		

Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.